

EKO KULTURNI DAN

Ciljno naravnana predstava je motivacija za delavnico: izdelavo lutk in otroško improvizacijo – SODOBNA AVTORSKA PRAVLJICA.

Družimo se 5 šolskih ur.

POTEK KULTURNEGA DNEVA

Eko kulturni dan se začne ob osmih zjutraj s predstavo, ki traja eno šolsko uro. Po predstavi se pogovarjamo. Sledi napoved delavnice in prikaz nekaj primerov tehnike, po kateri učenci ustvarjajo. Po odmoru nadaljujemo z delom po učilnicah. Ustvarjamo iz odpadkov: kartona, embalaže, časopisnega papirja, odpadnega blaga, volne ... Ob zaključku se ponovno zberemo in vsak, ki to želi, predstavi svoj izdelek.

RAZGOVOR PO PREDSTAVI – Povzetek

V čem je pravljичni svet podoben svetu, v katerem živimo? Kakšno je sporočilo pravljice? Kje se v predstavi skriva simbolika, povezana z resničnim življenjem? Kako je nastala predstava, kaj je bilo najprej – lutke ali vsebina? Kako in iz česa izdelujem lutke? Kdaj in kako in zakaj nastane knjiga in ilustracije? Zakaj so posnete v naravi? Zakaj se gledališče imenuje Mavrično? Sledi kratka predstavitev celotnega pravljичnega sveta.

Učenci lahko tudi sami pripravijo vprašanja. Če je na šoli novinarski ali literarni krožek predlagam, da pripravijo vprašanja otroci, ki ga obiskujejo ...

... in PRAVLJICA O BREZI

Zaradi bogate simbolike povezane z resničnim življenjem,
je pravljica primerna za vse starosti.

Avtorica pravljice in lutk ter izvajalka predstave je Jana Stržinar. Avtor glasbe je Lado Jakša.

KRATKA VSEBINA PREDSTAVE:

V Vilinski deželi je nekoč živelo drevesno ljudstvo. Moška in ženska drevesa so hodila vsak svoja pota. Ko je v deželi zavlada vojna vihra in jih je zagrnila velika tema, so se drevesa razbežala. Moška drevesa ženskih dreves niso več našla. Breza Nana-Jasna, o kateri pripoveduje pravljica, se je utrujena zatekla v samotno dolino. Ker je izgubila stik s svojim drevesnim ljudstvom, je želela vzpostaviti trdnejšo vez med nebom in zemljo. Trdno se je v zemljo zarasla s koreninami in zaživela življenje običajnega drevesa.

Pod njeno krošnjo se naselita Dumbo in Bumbo, ki sprva brezo občudujeta, se navdušujeta nad njenimi lepotami, odkrivata, kako raste, živi in diha, a kmalu se lepot naveličata in postaneta prava telebana. Najprej se lotita njenih listov za ležišča, iz vej naredita najprej en stol, nato še drugega ...

Breza Nana-Jasna je sprva srečna – njeno življenje ni več samotno. Ko telebana posekata veje, potrpi, toda svojega ljubja jima ne more dati. Lubje je simbol breze,

njena lepota in vir njenega življenja ... Spomni se, da ni navadno drevo, da pripada drevesnemu ljudstvu in lahko odide. Prestraši telebana, ker ne veda, da hodi, kot oseba spregovori in jima razloži, da jo boli ...



Premiera predstave je bila leta 2003, dve leti kasneje je pravljico posnela in predvajala TV Slovenija, leta 2006 je izšla kot knjiga, septembra 2010 tudi kot elektronska, zvočna knjiga. Z nastopi in kulturnimi dnevi, kjer otroci ustvarjajo brezino izgubljeno drevesno ljudstvo, se predstava še naprej bogati in tudi razvija ... Vsak razred dobi tudi plakat in knjigo ali elektronsko knjigo pravljice.

DELAVNICE

Za izdelavo pravličnega drevesa lahko uporabimo različne tehnike, vendar glede na čas, ki ga imamo na voljo, predlagam, da se drevo izdeluje iz kartona in odpadne embalaže, ki jo otroci prinesejo že dan prej in pri likovnem pouku tudi pobarvajo, če je mogoče. Odločitev,

ali vsak učenec izdeluje svoje drevo ali se dela po skupinah, je odvisna od posameznih razredov in dogovora med učenci in učiteljem.

Zaželeno je, da drevo, ki ga otroci želijo izdelati, izberejo sami. Ni treba, da izdelujejo brezo. Za svoje drevo si izmislijo ime in zgodbo, dobijo pa tudi nalogo, da poiščejo svoje drevo v naravi, naberejo prave liste ...

Učenci tako mimogrede lahko spoznavajo še različne drevesne vrste.

Ob ustvarjanju se učimo iz odpadkov ustvarjati lepe stvari. Učenci razrede tudi sami pripravijo in mimogrede predlagam, da v vsakem razredu posvetijo pozornost ravnanju z odpadki in pravilnemu razvrščanju materialov, ki so ostali.

V dnevih po predstavi svojo zgodbo lahko zapišejo in poustvarjajo svojo različico predstave, postavi pa se lahko tudi razstava izdelkov.

Cena se oblikujejo po dogovoru glede na število otrok, giblje pa se med 4 in 6 evrov na posameznika.

KAKO SMO ŽE USTVARJALI,
si lahko pogledate na spletni strani

www.mavricnogledalisce-zavod.si **IMELI SMO KULTURNI DAN**

PRAVLJICA O BREZI je izšla tudi kot elektronska, zvočna knjiga.



Avtorica lutk, vsebine pravljice in izvajalka predstave Jana Stržinar knjigo bere in jo v posebni galeriji ob razkošnih posnetkih pravljice v naravi, ki se zamenjajo vsake 3 sekunde, še pripoveduje. Obogatena je z galerijami iz narave ob glasbeni spremljavi Lada Jakše. Pravljica močno motivira za razgovore o različnih okoljskih tematikah, še posebej o pomenu dreves ...



Za predvajanje ni potrebno predhodno računalniško znanje, saj se zemljevid pravljice, ki je tudi natisnjen plakat, na ekranu sam postavi. Preko sličic se vstopa v pravljичni svet. Z računalnika se lahko e-knjigo poveže na videoprojektor ali televizijo.

EKO KULTURNI DAN s povodnim možem

Sodobna avtorska pravljica, ki je primerna za učence 1. in 2. triade.

- ob predstavi POVODNI MOŽ IN MAKOV ŠKRAT.

Kratka vsebina ekološke pravljice:

V ribniku, ki je umazan in temen, živi povodni mož Voltek. Rad ima lepe rožice, vendar pri njegovem ribniku nobena noče zrasti. Zato hodi k Makovemu škratu, ki skrbi za makovo polje, krast rdeče make. Mak Makovega škrate je čaroben mak, cveti vse letne čase, tudi pozimi, ko povsod pritiska mraz. Na svoj mak je Makov škrat zelo ponosen in se zelo razjezi, ko zasači povodnega moža, ki ga krade in mendra. Volteka obišče začarana rožica Marjetica. Ugrabi jo in odpelje v svoj podvodni grad. Vse težave reši prijazna čarovnica Zelena. S pravo čarovnijo očisti ribnik vseh smeti in tudi vodo, da postane bistra.

Predstava je z leti dobila še nadaljevanja, ki so vsaka zase tudi samostojne predstave: Kapljica na obisku, Začarane rožice prijazne čarovnice, Prijazna čarovnica Zelena in Povodni mož se predstavi.



Predstavam je skupno to, da v njih nastopita povodni mož Voltek in prijazna čarovnica Zelena, ki sestavlja čarovnije za čiščenje umazanije v naravi in z njimi čisti reke jezera in ribnike

- Pravljica ZAČARANE ROŽICE PRIJAZNE ČAROVNICE pripoveduje, kako srečen je povodni mož, ko mu Zelena s pravo čarovnijo okoli ribnika nasadi še vse polno rožic. Prihajajo ga obiskovat njene začarane rožice, ki lahko hodijo in nikoli ne

ovenejo. Otroci bolje spoznajo čarovnico Zeleno, njene čarovnije, s katerimi čisti reke, jezera in ribnike ...

- Predstava KAPLJICA NA OBISKU pripoveduje, kako je povodni mož Voltek, ki čuva svoj čisti ribnik, prestrašil potepuško morsko Kapljico, prepričan, da hoče v njegov ribnik vreči smeti.
- Predstava POVODNI MOŽ VOLTEK razloži, zakaj se povodni mož ne more zares poboljšati. Okoli njegovega ribnika cvetijo rožice vseh vrst. Nasadila mu jih je prijateljica prijazna čarovnica Zelena in zanje zelo lepo skrbi ... Ko čarovnica začara novo rožico, si Voltek ne more pomagati ... Ugrabi jo in spet odpelje v svoj podvodni grad, čeprav je obljubil, da tega ne bo nikoli več storil ...

DELAVNICE

Otroci po predstavi izdelujejo povodnega moža. Namen kulturnega dneva je približati otrokom občutek, da ima vsaka voda svojo živost in naj se do nje obnašajo tako, kot da so sami povodni mož, ki v njej prebiva ... V dnevih po predstavi otroci lahko pišejo zgodbo o svojem povodnem možu, poustvarjajo predstavo, pripravijo razstavo izdelkov, obišejo ribnik v svojem kraju ...

Pravljica POVODNI MOŽ IN MAKOV ŠKRAT je izšla tudi kot knjiga in elektronska, zvočna knjiga. Pravljica močno motivira za razgovore o različnih okoljskih tematikah v povezavi z vodami ...



Ob izvedbi eko kulturnega dneva s predstavo v kateri nastopi povodni mož in otroci v delavnicah izdelujejo povodnega moža, knjigo ali e-knjigo dobi vsak razred.



Knjiga je A4 format, ima trde platnice in obsega 48 polnobarvnih strani.



Knjigo lahko prelistate na

<http://www.mavricnogledalisce-zavod.si/galerija/Voltek-knjiga/index.htm>



Dodatne informacije:

MAVRIČNO GLEDALIŠČE - ZAVOD ZA IZVEDBO PRAVLJIČNIH PROJEKTOV - MILANA MAJCNA 19, 1000 LJUBLJANA

Jana Stržinar – Samostojna ustvarjalka na področju kulture: animatorka lutk, pripovedovalka/pravljičarka ter avtorica večpredstavnostnih (multimedijskih) programov in vsebin

e-naslov: jana@mavricnogledalisce-zavod.si

telefon: 041 695 477, 01 232 94 22

